

OSNOVE TURIZMA - obrazovni sadržaj za cijelu godinu

Branko Rumenović, mag.oec. i univ.spec.oec., prof. mentor
Gimnazija i strukovna škola Bernardina Frankopana, Ogulin
Školska godina 2020./2021.

Osnove turizma

udžbenik u drugom razredu srednje strukovne škole
za zanimanje ekonomistica/ekonomist

1. Osnovni pojmovi u turizmu
2. Nastanak i razvoj turizma
3. Djelovanja i učinci turizma
4. Turističko tržište, oblici i vrste turizma
5. Osnovna obilježja turizma u Hrvatskoj

LITERATURA: Sanda Čorak, Vesna Mikačić, Željko Trezner, Ivan Kožić: osnove turizma, udžbenik u drugom razredu srednje strukovne škole za zanimanje ekonomist/ekonomistica. Školska knjiga, Zagreb, 2014.

www.skolskiportal.hr

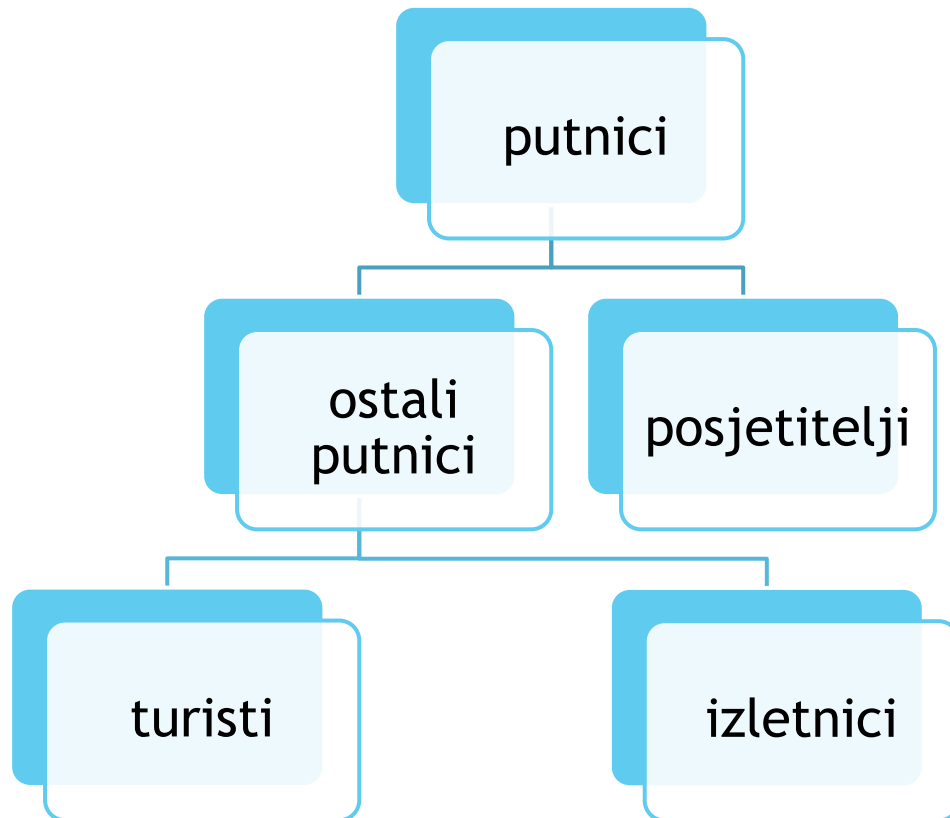
SK školska knjiga

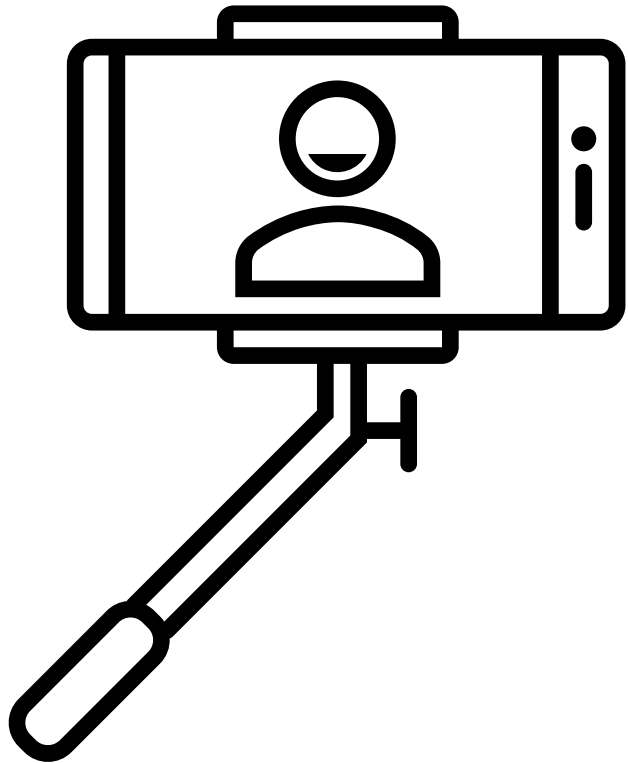

OSNOVNI POJMOVI

- ▶ U TURIZMU

Turisti i turističko putovanje

Turisti

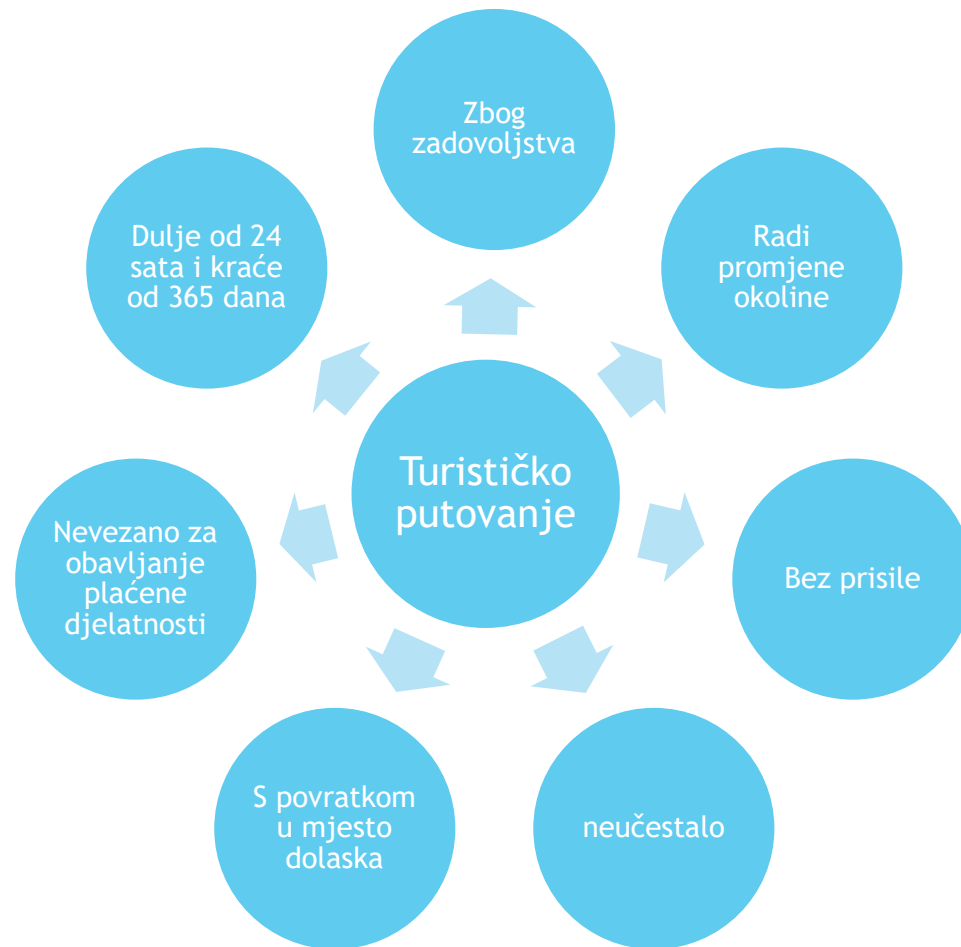
Dobrovoljni, privremeni putnici

Putuju radi zadovoljstva koje im mogu pružiti novosti i promjene na putovanju

Putovanje počinje i završava u mjestu stalnog boravka

Na putovanju ostaju najmanje 24 sata, a najviše do 12 mjeseci

Obilježja turističkog putovanja

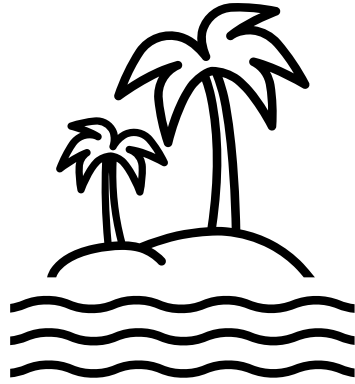
Izlet i turističko putovanje

Razlika između izleta i turističkog putovanja jest trajanje

Izlet je putovanje koje traje kraće od 24 sata i ne uključuje noćenje

Turističko putovanje sastoji se od prijevoza i boravka te svih ostalih aktivnosti turista od trenutka polaska do trenutka povratka s putovanja

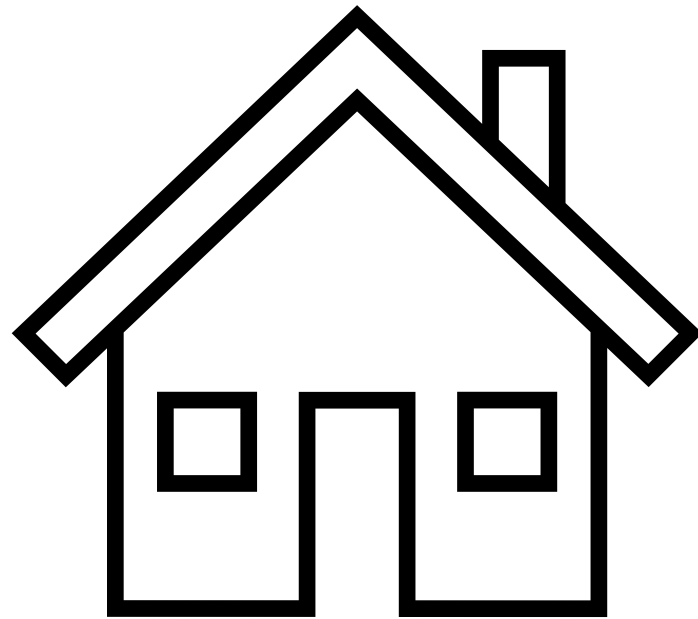
Turizam i turistička destinacija

- ▶ skup odnosa i pojava vezanih za aktivnosti osoba koje putuju i borave u mjestima izvan mjesta svog stalnog boravka
- ▶ neprekidno i najviše do godine dana
- ▶ provođenje slobodnog vremena, administrativnih razloga, poslovnih razloga

Vrste i obilježja turizma

Vrsta turizma	Obilježja	Primjer
Domaći turizam	domaći turisti putuju unutar svoje zemlje	stanovnici Hrvatske odmaraju se u nekom turističkome mjestu u Hrvatskoj
Ulazni turizam	strani turisti dolaze u neku zemlju	stanovnici Austrije putuju na odmor u Hrvatsku
Izlazni turizam	domaći turisti odlaze izvan svoje zemlje	stanovnici Hrvatske odlaze na putovanje u Austriju
Međunarodni turizam	zbroj ulaznog i izlaznog turizma	stanovnici Austrije putuju na odmor u Hrvatsku, a stanovnici Hrvatske putuju na odmor u Austriju

Turističko mjesto

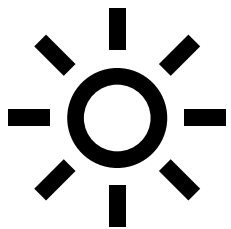
središte turističkih zbivanja

geografski određeno u prostoru svojim položajem i svojim granicama

mjesto koje turisti posjećuju u većem broju

svojom opremljenošću omogućuju prihvrat i boravak turista

ishodište razvoja turističke destinacije

Turistička destinacija

Zemljopisno područje (prostorna
jedinica)

Posjećuje je određen broj turista i
izletnika

Atraktivna obilježja

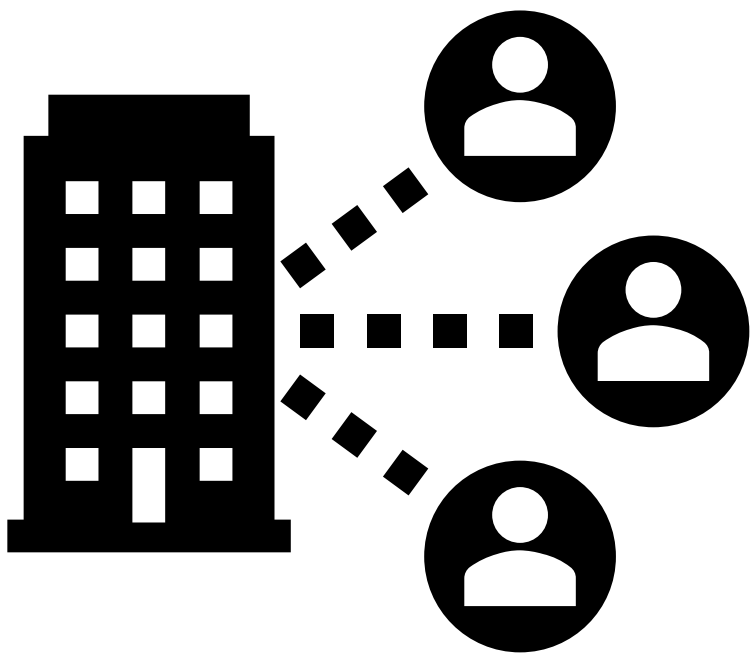
Svojom opremljenošću i dostupnošću
omogućuju boravak i prihvata turista

Turistima pruža različite aktivnosti

Temeljni okvir u provedbi razvoja
turizma

Odrednice turističke destinacije

- ▶ Privlačnost
- ▶ Dostupnost
- ▶ Odgovarajući smještajni kapaciteti
- ▶ Izbor aktivnosti
- ▶ Ostali sadržaji (npr. restorani, trgovine, banke...)

Destinacijski menadžment

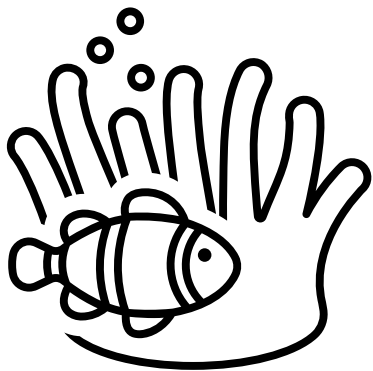
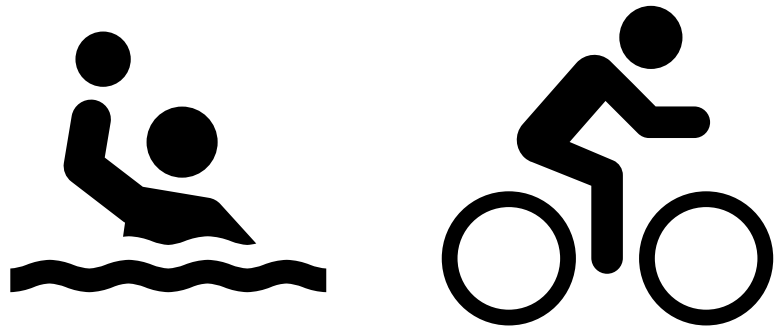
Uključuje aktivnosti koje pridonose unapređenju i razvoju turizma

Usklađenje interesa svih subjekata koji sudjeluju u njemu

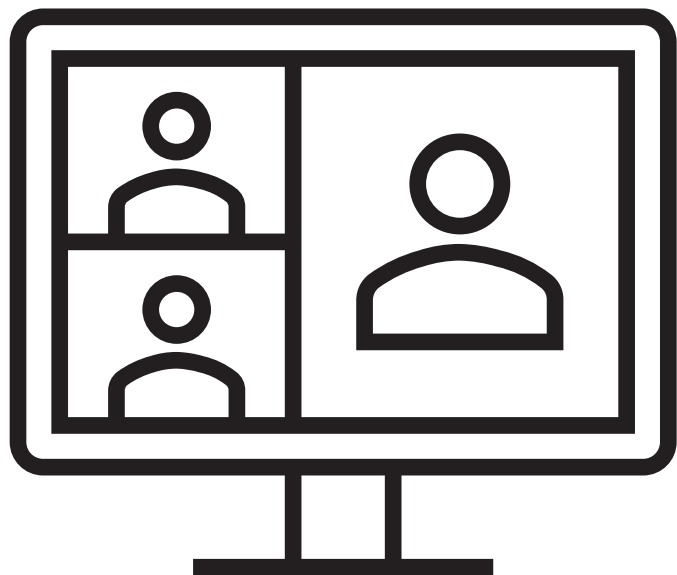
Usklađeno djelovanje poduzetnika

Unapređenje i razvoj turizma

Turistički resursi i aktivnosti

- ▶ Turistički resursi- osnova za razvoj turističkih atrakcija
- ▶ Zbog turističkih resursa turisti dolaze u neku turističku destinaciju
- ▶ Važni činitelji razvoja turizma
- ▶ Turističke atrakcije snažno su prostorno obilježene i određene slikom koju o njima imaju turisti
- ▶ Moraju biti opremljene za prihvata turista

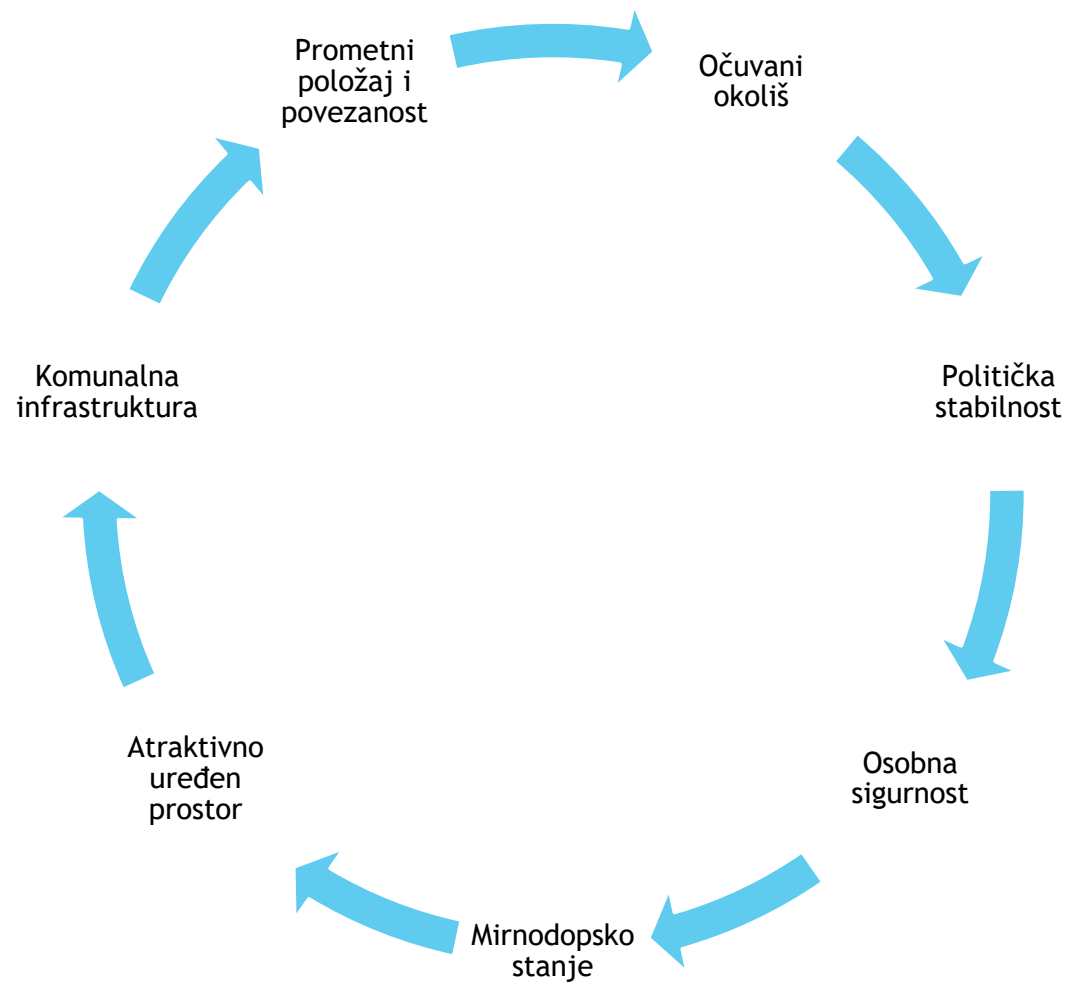
Turistički resursi

Sve materijalne i nematerijalne vrijednosti koje utječu na povećanje posjećenosti nekoga prostora i time pridonose njegovu turističkom razvoju

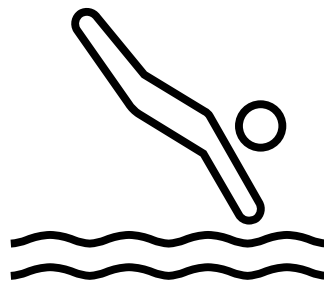
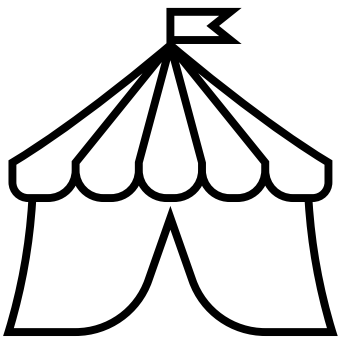
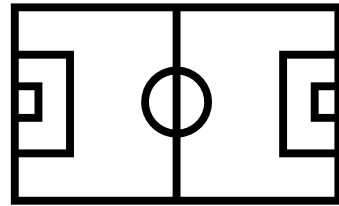
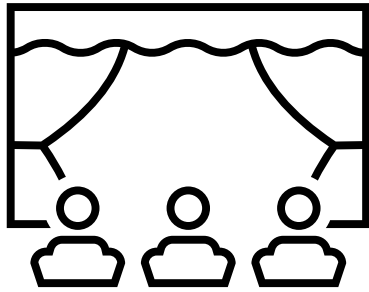
Turističke agencije, zaposlenici, turističke zone, oblici turističke organiziranosti

Sustav informiranja turista, educiranost, stanovništva, atraktivnost susjednog područja

Preduvjeti za razvoj turizma

Turističke aktivnosti i rekreacija

- ▶ Aktivnosti kojima se turisti bave u turističkoj destinaciji
- ▶ Vezane su za turističke atrakcije
- ▶ Najčešći su razlog dolaska u neku turističku destinaciju
- ▶ Vezane su za provođenje slobodnog vremena i dokolicu
- ▶ Dokoličarske aktivnosti
- ▶ Nedokoličarske aktivnosti

Skupine turističkih aktivnosti

DOKOLIČARSKE AKTIVNOSTI

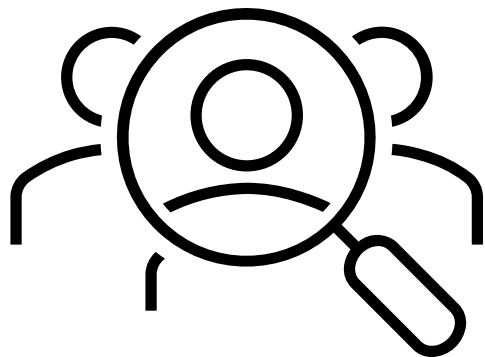
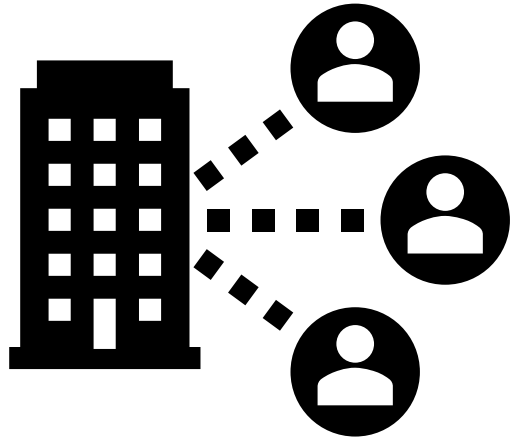
- Odmor, oporavak
- Športska rekreacija
- Zabava
- Dokoličarsko obrazovanje

2. NEDOKOLIČARSKE AKTIVNOSTI

Turistička rekreacija

- ▶ Turističke aktivnosti iz skupine odmora/oporavka, zabave, sportske rekreacije
- ▶ Vežane za poboljšanje fizičkih i psihičkih sposobnosti
- ▶ Turizam se često poistovjeđuje s turističkom rekreacijom

Turistički sustav

- ▶ Različiti subjekti imaju zasebne ciljeve
- ▶ Služe turističkom tržištu
- ▶ Čine turistički proizvod cjelovitim
- ▶ Potreba usklađivanja povezuje organizacije
- ▶ Organizacija turizma je cjelovita i složena
- ▶ Uključuje sve subjekte na različitim razinama

Subjekti turističkog sustava

Društveni subjekti	Različite udruge, organizacije i ustanove koje potiču razvoj i turistički promet
--------------------	--

Gospodarski subjekti	Poslovne organizacije, obrti i građani koji obavljaju različite djelatnosti u turizmu
----------------------	---

Strukovni subjekti	Strukovne udruge i komore
--------------------	---------------------------

Državni i paradržavni subjekti	Administrativna tijela
--------------------------------	------------------------

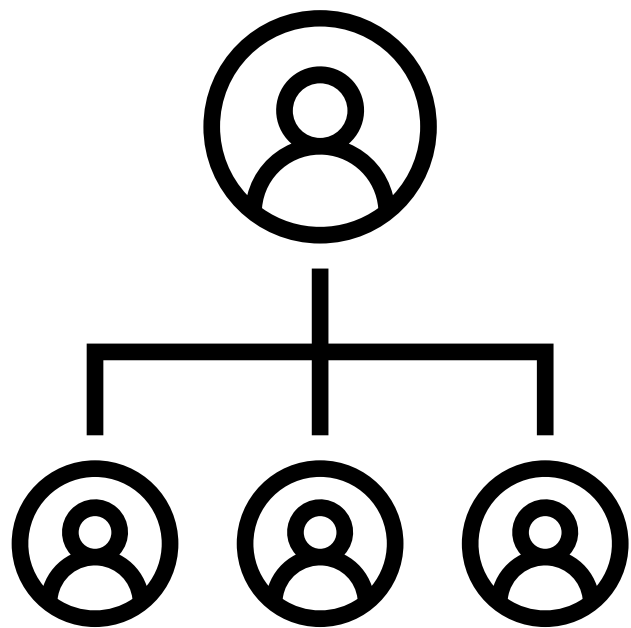
Međunarodni subjekti	Međunarodne organizacije
----------------------	--------------------------

Načela organizacije turizma u destinaciji

Prožetost	Turizam zadire duboko u cjelokupan društveni i gospodarski život nekog područja
Povezanost	Svi su subjekti u turizmu povezani i ponašanje jednog utječe na ponašanje ostalih
Usklađenost	Svi subjekti moraju usklađeno djelovati
Stupnjevitost	Subjekti imaju različit položaj u sustavu

Djelovanje turističkog sustava

Planiranje	Marketinški planovi, politike i strategije
Organiziranje	Omogućivanje partnerstva na razini destinacije
Provođenje aktivnosti i mjerenje učinaka	Razvoj i promocija destinacijskog proizvoda

Organizacije u turizmu

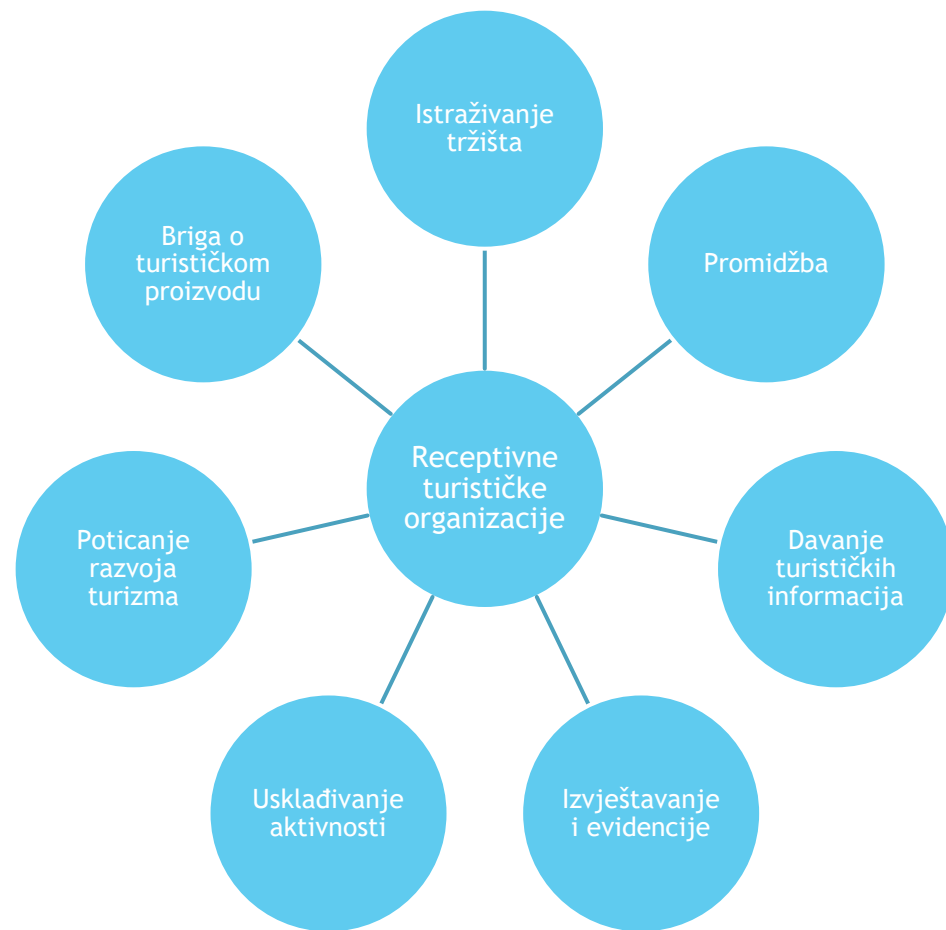
Društvene turističke organizacije

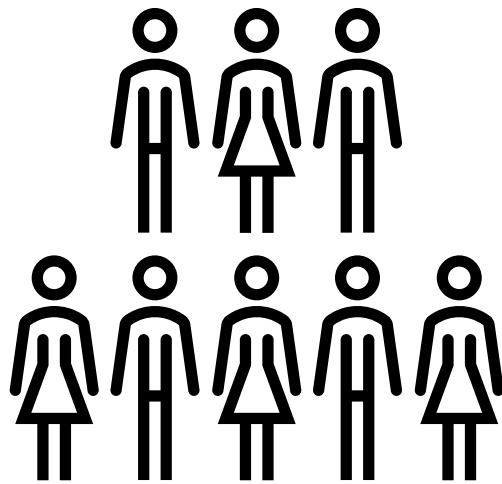
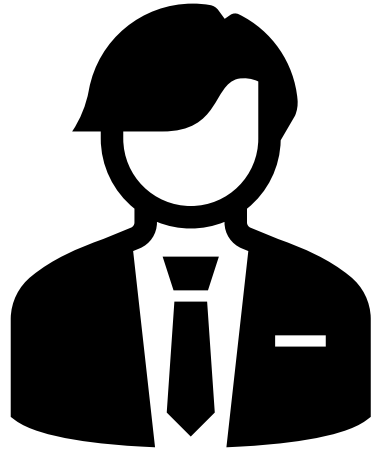
Gospodarske turističke organizacije

Strukovne turističke organizacije

Međunarodne turističke destinacije

Osnovne skupine poslova receptivnih turističkih organizacija

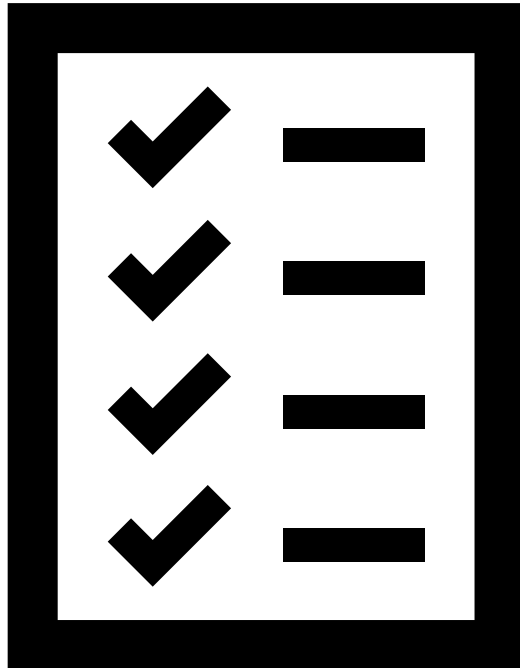

Turistička politika i zakonodavstvo

- ▶ Skup smišljenih i koordiniranih akcija
- ▶ Različiti subjekti turističkog sustava
- ▶ Postizanje određenih učinaka koje može ostvariti turizam
- ▶ Omogućavanje maksimalnog turističkog rasta
- ▶ Uklanjanje zapreka i teškoća u tijeku razvoja
- ▶ Sprečavanje i uklanjanje posljedica negativnih utjecaja turizma

Utjecaji na turističku politiku

Pravo u turizmu

Posebni dio koji se odnosi na turističko zakonodavstvo

Najvažnije sredstvo turističke politike

Zakonodavna vlast donosi propise

Utječe na provođenje turističke politike

Međunarodni ugovori, ustav...

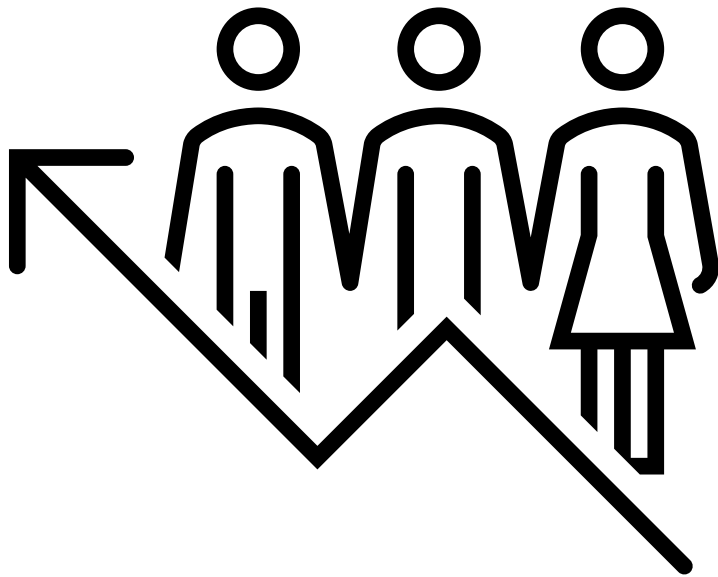
NASTANAK I ▶ RAZVOJ TURIZMA

PREDUVJETI ZA RAZVOJ TURIZMA

Zadovoljenje potreba turista

Motivi su psihički procesi koji pokreću ljude na određeno ponašanje i aktivnosti

Potreba je stanje koje postoji neovisno o svjesti osobe, a nastaje zbog narušene biološke ili socijalne ravnoteže

Vrste potreba

Primarne biološke potrebe

Urođene su i dio su biološkog nasljeđa. Njihovo je zadovoljenje izuzetno važno za život.

Potreba za tekućinom, hranom, zrakom, za odstranjivanje štetnih stvari iz organizma, za snom i odmorom, potreba za zaštitom organizma, spolne potrebe.

Primarne socijalne potrebe

Stečene su i dio su socijalnog nasljeđa. Njihovo zadovoljenje vrlo je važno za funkcioniranje čovjeka u ljudskoj zajednici.

Potreba za uspjehom, društvom, ljubavlju, promjenom, istraživanjem, potreba za pridruživanjem društvenih pravila.

Sekundarne potrebe

Stečene su i dio su osobnog razvoja. Nisu vezane za bit ljudske egzistencije.

Sve ostale potrebe koje ovise o navikama, o osobnim sklonostima, o okolini i o vremenu u kojemu živimo. Vrlo su često samo inačice primarnih potreba.

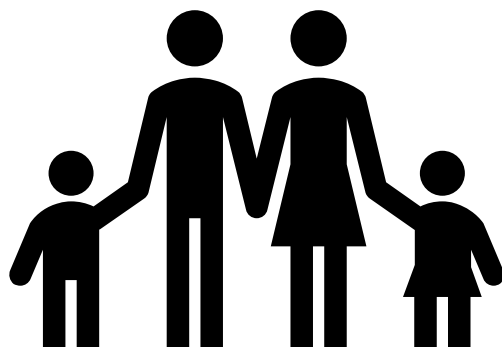

Kada se motivi i aktivnosti ostvaruju na turističkom putovanju, govorimo o turističkim motivima i aktivnostima

Turističke aktivnosti i turizam samo su jedan od mogućih načina zadovoljenja određenih primarnih potreba

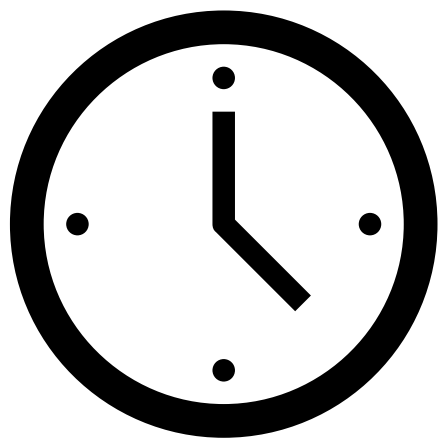
Zadovoljenje sekundarnih turističkih potreba nije bitno za ljudsku egzistenciju

Ako NEMA turističkog motiva, NEĆE biti turističkog putovanja onda kad su ispunjeni svi ostali preduvjeti

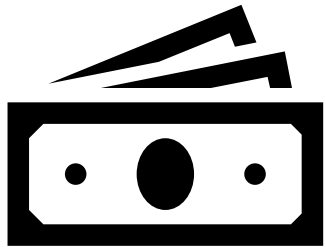
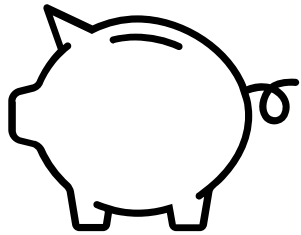
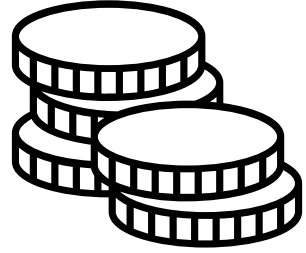

Raspoloživo slobodno vrijeme

- ▶ Za ostvaranje turističkog putovanja potrebno je imati na raspolaganju barem dva ili više dana bez profesionalnih, obiteljskih ili društvenih obveza
- ▶ Osobe koje imaju motiv za odlazak na turističko putovanje, a ne mogu se osloboditi svojih profesionalnih ili obiteljskih obveza, ne postaju turisti.
 - ▶ Zato se turizam smatra dokoličarskom aktivnošću

Dostupna novčana sredstva

- ▶ Turističko putovanje moguće je samo ako su turistima dostupna novčana sredstva, i to prije svega višak novčanih sredstava koja preostanu poslije zadovoljenja životno važnih potreba
- ▶ Novčana sredstva ne ovise samo o kupnji roba i usluga nego i o aktivnosti i o izboru turističke destinacije, prijevoznog sredstva...

POVIJESNI RAZVOJ I PRVA PUTOVANJA

Povijesna razdoblja u razvoju turizma

- ▶ Nagli polet u industriji i prometu sredinom 19. stoljeća omogućuje razvoj organiziranog turizma
- ▶ Poslije Drugog svjetskog rata razvoj masovnog turizma donosi turizam kakav postoji danas
- ▶ Zbog negativnih učinaka turizma 1980-ih godina turizam se počinje kontrolirati, pa se danas ističe održivi razvoj turizma

Razdoblje začetka turizma

Prva putovanja

Putovanja Grand tour od kraja 17. stoljeća do sredine 19. stoljeća

Počeci organiziranog turizma u drugoj polovici 19. stoljeća

Razdoblje suvremenog turizma

Počeci suvremenog turizma do Drugog svjetskog rata

Masovni turizam, od kraja Drugog svjetskog rata do 80-ih godina 20. stoljeća

Održivi turizam, od 80-ih godina 20. stoljeća

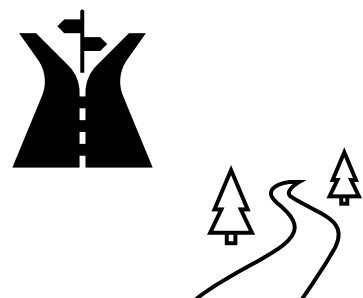
Putovanja u starom vijeku

- ▶ Prva putovanja u prapovijesnim razdobljima vezana su za različite nedaće
 - ▶ Glad
 - ▶ Ratovi
 - ▶ Prirodne nepogode

U starom vijeku na prostoru **Sredozemlja** bila je koncentrirana velika gospodarska, politička i kulturna snaga

Rimljani su izgradili dobru cestovnu mrežu.

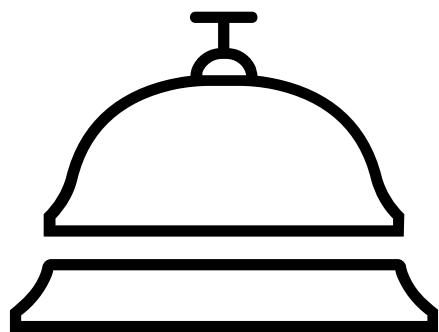
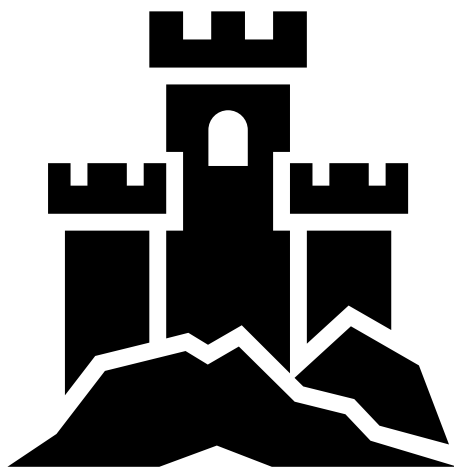
Osim uobičajenih trgovačkih razloga, u rimskoj su državi glavni razlozi putovanja bili **odmor, zabava, zdravlje i religija**.

Putovanja u srednjem vijeku

- ▶ Srednji vijek obilježavaju nestabilnost i nesigurnost
- ▶ Religija je bila prekretna snaga cjelokupnog ljudskog djelovanja, pa se na putovanja odlazilo zbog vjerskih razloga
 - ▶ Hodočašća u Svetu zemlju
 - ▶ Niz drugih hodočašća u središtu Europe

Osim vjerskih motiva, putovanja u srednjem vijeku u Europi vezana su i za lov, viteške turnire i različite priredbe.

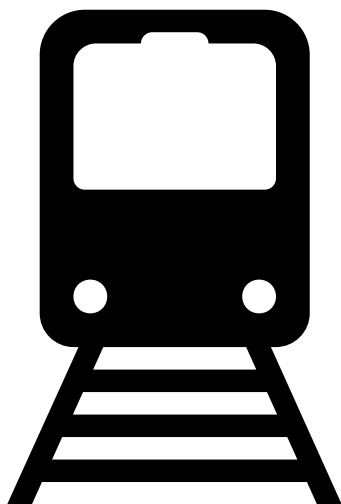
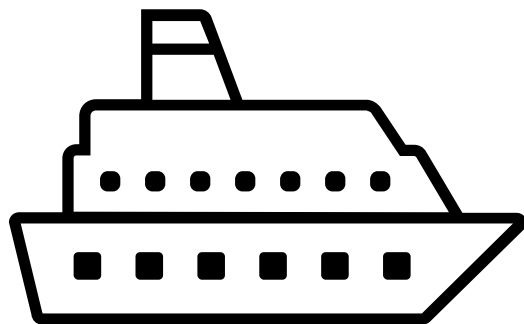
GRAND TOUR I POČETCI ORGANIZIRANOG TURIZMA

Putovanja Grand toru i njihov utjecaj na razvoj turizma

- ▶ Povećano zanimanje za otkrivanje i upoznavanje drugih kultura, posebno Velikoj Britaniji, rezultiralo je putovanjima u neke zemlje, tzv. turama, koje su trajale nekoliko mjeseci, pa i nekoliko godina
- ▶ Velika putovanja počinu potkraj 17. i na početku 18. stoljeća
- ▶ Grade se svratišta, hoteli, palače

Početc organiziranog turizma i doprinos Thomasa Cooka

- ▶ Putovanja su bila individualna
- ▶ Zbog društvenih i tehnoloških promjena u 19. stoljeću broj turističkih putovanja brzo se povećao
- ▶ **Thomas Cook**- uočio ekonomske značajke organiziranog turističkog putovanja
- ▶ Proveo svojevrsnu organizaciju, ekonomsku i tehnološku revoluciju u turističkim putovanjima

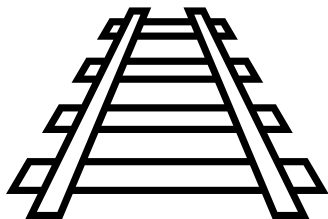
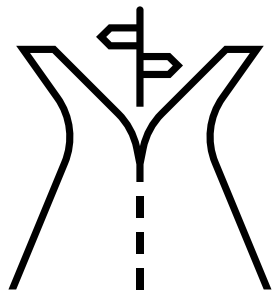
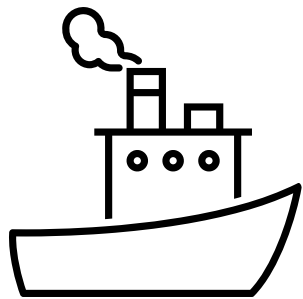

Razvoj turizma u drugoj polovici 19. stoljeća

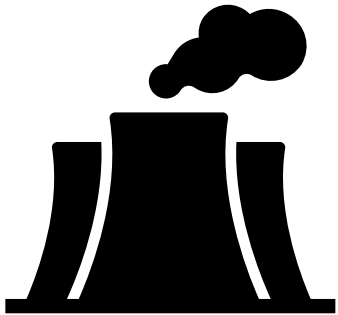
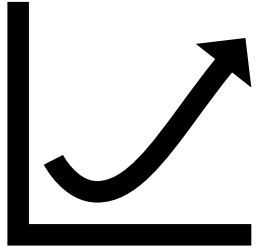
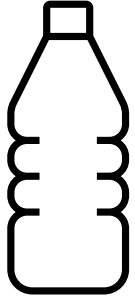
- ▶ U drugoj polovici 19. Stoljeća karakteristična je prevlast željeznice kao prijevoznog sredstva
- ▶ Sve važniji prijevoz u turizmu postaje i brodski prijevoz
- ▶ Sredinom 19. Stoljeća u Opatiji izgrađena Villa Angiolina
- ▶ Opatija proglašena lječilištem i popularno zimovalište

NASTANAK I RAZVOJ SUVREMENOG TURIZMA

Počeci suvremenog turizma

- ▶ U 20. Stoljeću nastaju promjene koje stvaraju temeljne preduvjete za razvoj suvremenog turizma
- ▶ Ljudi počinju putovati radi odmora od rada i bijega od svakidašnjice
- ▶ Uređivanje cestovnih mreža, parobrodske linije, željezničke pruge
- ▶ Putovanja postaju brža i češća, sa sve većim brojem sudionika

Masovni turizam

- ▶ Najbrži rast turizma je poslije Drugoga svjetskoga rata
- ▶ Zahvaljujući razvoju cestovnog i zračnog prometa bilo je lakše stići na određenu destinaciju
- ▶ Masovni je turizam potaknuo gospodarski razvoj u mnogim nerazvijenim sredinama
- ▶ Povećanje masovnog turizma donjelo je i onečišćenje okoliša

Održivi turizam i suvremeni trendovi u turizmu

- ▶ Zbog negativnih učinaka masovnog turizma vodi se računa o iskorištavanju turističkih resursa
- ▶ Održivi turizam obilježava dugoročna usklađenost s prirodnim, društvenim i kulturnim okruženjem
- ▶ Osmor postaje sve više specijaliziran, a na turističko putovanje ljudi odlaze kako bi nešto doživjeli, vidjeli ili naučili

DJELOVANJA I ▶ UČINCI TURIZMA

Utjecaj turizma na gospodarski razvoj

- ▶ Utjecaj turizma na bruto domaći proizvod
- ▶ Utjecaj turizma na zaposlenost
- ▶ Utjecaj turizma na ravnotežu platnih odnosa s drugim zemljama
- ▶ Turizam i investicije

Utjecaj turizma na prirodnu okolinu

- ▶ Problem zasićenosti turističkoga prometa
- ▶ Utjecaj turizma na prostor, infrastrukturu i ekologiju
 1. Prostorni problemi - neprimjerna uporaba zemljišta, pretjerana turistička izgradnja, vizualna devastacija okoliša, zaprečavanje pristupa obali, prekomjerna izgradnja kuća za odmor
 2. Infrastrukturni problemi - preopterećenost turističke mreže, nedostatak pitke vode u sezoni, preopterećenost uslužnih i javnih službi, problem zbrinjavanja povećanog otpada i otpadnih voda, preopterećenost vodoopskrbne i električne mreže
 3. Ekološki problemi- onečišćenje voda, pojačana buka, povećana opasnost od požara, povećana količina otpada, zagađenje plaža

Utjecaj turizma na društvo i kulturu

- ▶ Utjecaj turizma na sociokulturnu okolinu
 - ▶ Utjecaj turizma na sociodemografsku okolinu
-
1. Negativni učinci na sociokulturnu okolinu - štete na kulturno-povijesnim spomenicima, nekritično prihvaćanje stranih vrijednosti i uzora, porast kriminala, sukobi između lokalnog stanovništva i posjetitelja, slabljenje kulturnog identiteta receptivne sredine
 2. Negativni učinci na sociodemografsku okolinu - prevelika migracija stanovništva u turističku zonu, orijentacija radne snage na uslužne djelatnosti, neravnoteža dobne i spolne strukture stanovništva, problem sezonske radne snage, depopulacija zaleđa

TURISTIČKO TRŽIŠTE, OBLICI I ▶ VRSTE TURIZMA

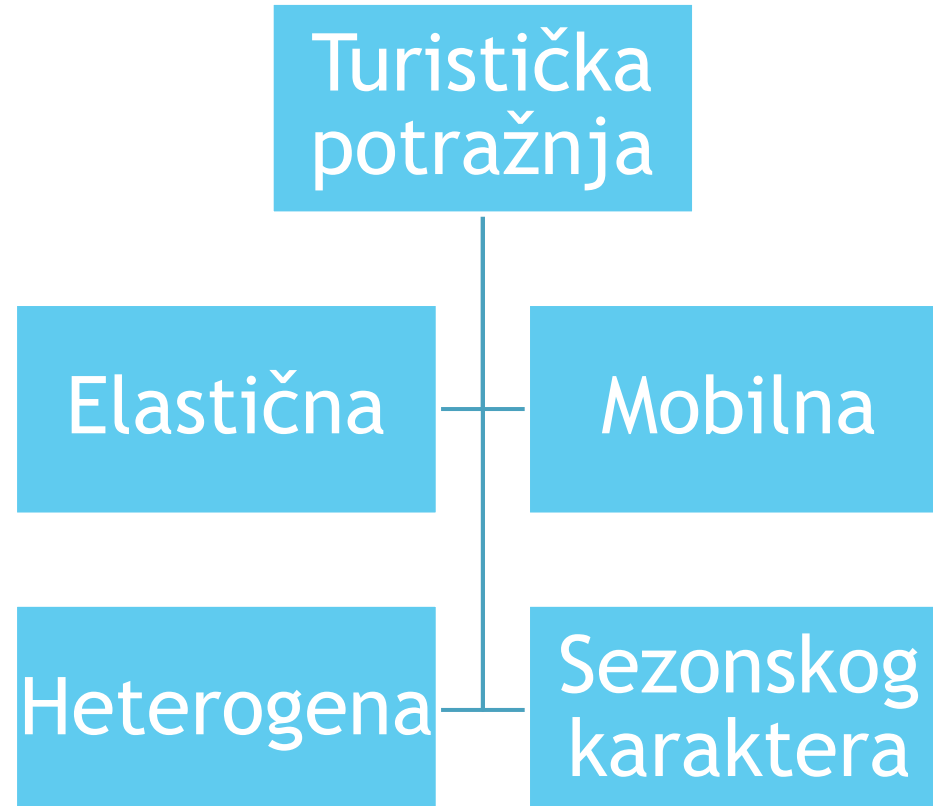
Turističko tržište

Skup je odnosa ponude i potražnje koji nastauu radi podmirenja potreba turista

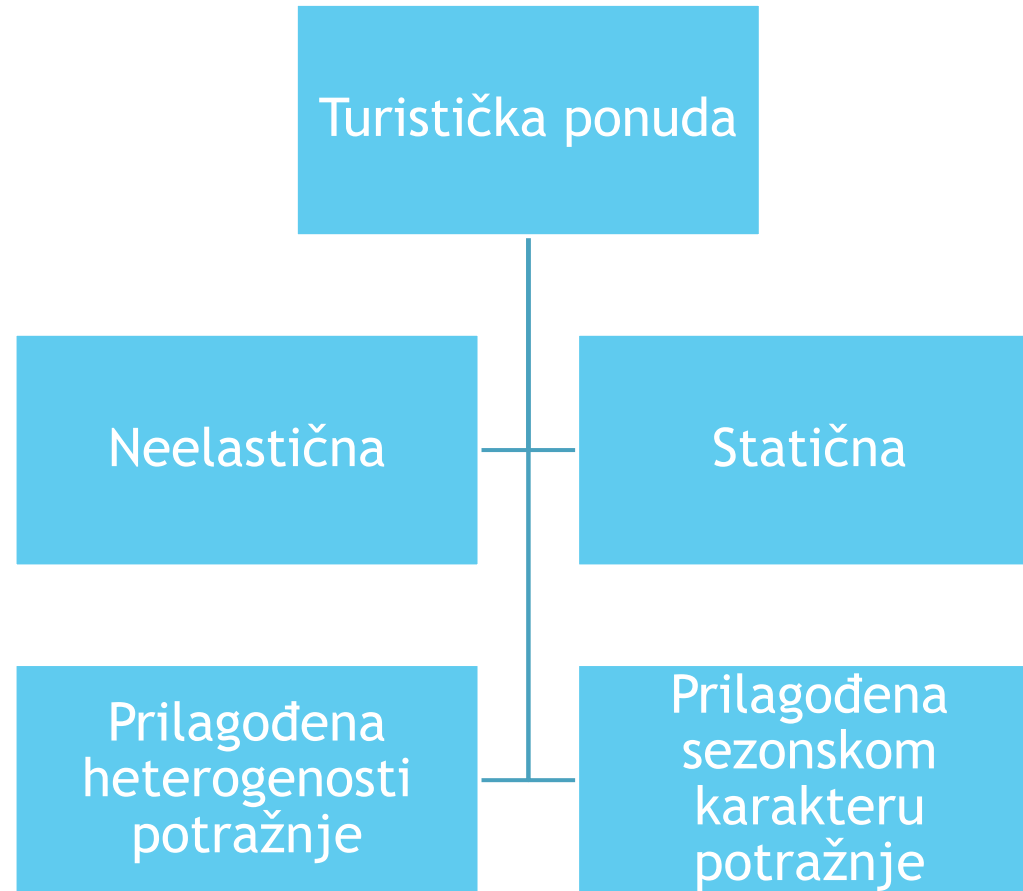
Turistička potražnja- potencijalni turisti potrošači

Turistička ponuda- robe i usluge što se nude turistima potrošačima

Turistička potražnja

Turistička ponuda

Pristupi turističkom proizvod s različitih gledišta

- ▶ Gledište turista- cjelokupno iskustvo na putovanju, od trenutka odlaska od kuće do trenutka povratka
- ▶ Gledište turističke destinacije - integrirani skup proizvoda i usluga smještaja, prehrane, atrakcije i zabave
- ▶ Gledište poslovnih jedinica - čine usluge smještaja, prehrane, pića, zabavnog programa ili izleta

ČINITELJI TURISTIČKE POTRAŽNJE

- ▶ Ekonomski činitelji potražnje - visina dohotka, brz gospodarski rast, cijene turističkih usluga, mobilnost, troškovi osnovnih životnih potreba
- ▶ Demografski činitelji potražnje - dob, stupanj naobrazbe, zanimanje, spol, veličina obitelji, struktura obitelji, ostali činitelji
- ▶ Sociokulturni i psihološki činitelji potražnje
- ▶ Sociopolitički, geografski i drugi činitelji potražnje

ČINITELJI TURISTIČKE PONUDE

- ▶ Turističke atrakcije kao privlačni činitelji turističke ponude - prirodne atrakcije, stvorene atrakcije
- ▶ Turističke atrakcije - reljef, vode, klima, prirodna lječilišta, biljni i životinjski svijet, zaštićena prirodna baština, materijalna kulturno-povijesna baština, kulturne ustanove, vjerske ustanove, znamenite osobe i događaji, kultura života i rada, priredbe, športsko-rekreacijske građevine i tereni, turističke staze, putevi i ceste, objekti, parkovi i prijevozna sredstva za zabavu ...
- ▶ Prometna dostupnost kao činitelj turističke ponude
- ▶ Dostupnost informacija kao činitelj turističke ponude
- ▶ Ugostiteljski objekti kao prihvatni činitelji turističke ponude - pripremanje i usluživanje pića i napitaka, pripremanje, prigrutivanje i posluživanje jela, pružanje usluga smještaja

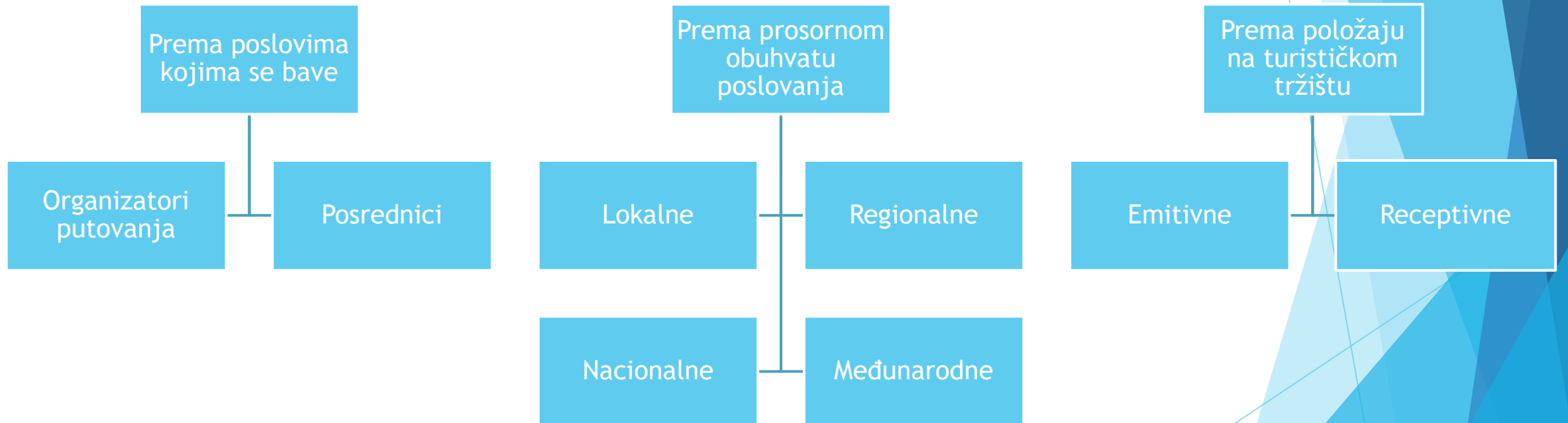
Turističke agencije i drugi posrednički činitelji turizma

- ▶ Gospodarski subjekti kojima je osnovna djelatnost organiziranje turističkih putovanja i posredovanje u prodaji usluga vezanih za putovanje i boravak turista
- ▶ Turističke agencije pritiskom na promjene u ponudi zapravo prenose informacije o zahtjevima turističke potrožnje

Funkcije turističkih agencija

Turističke agencije

Turistički motivi

Što više različitih turističkih sadržaja i aktivnosti nudi turistička destinacija to je veća mogućnost da će se one podudariti sa skupom motiva turista

- što znači da će uspješnije biti turističke destinacije koje nude sadržaje i aktivnosti što zanimaju više turista

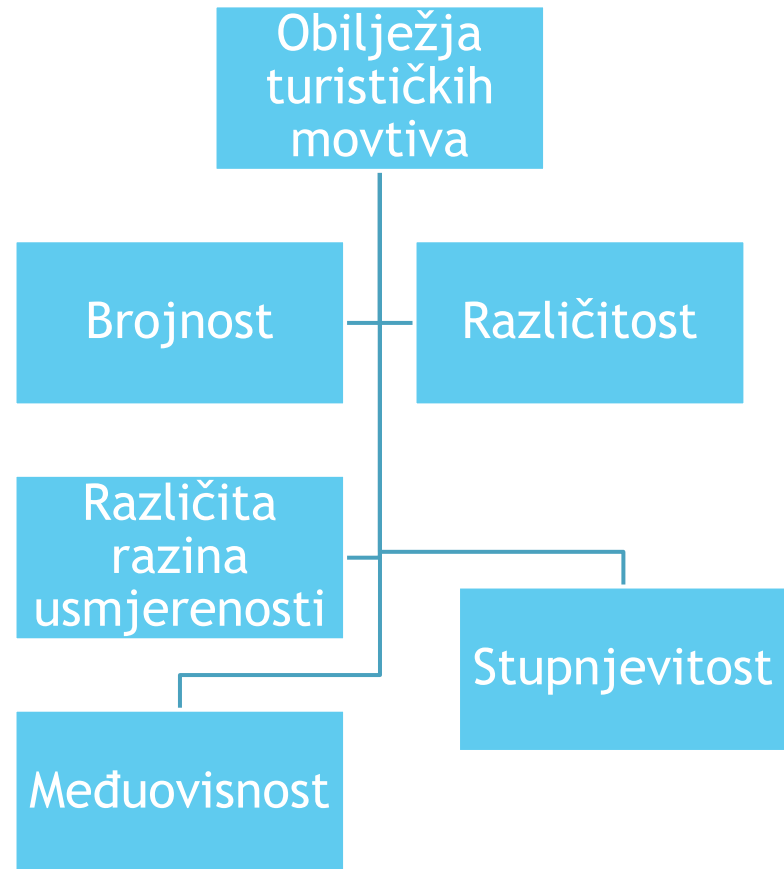
Motivacija za posjet turističkoj destinaciji

- ▶ Predodžba o aktivnostima koje će zadovoljiti potrebe turista

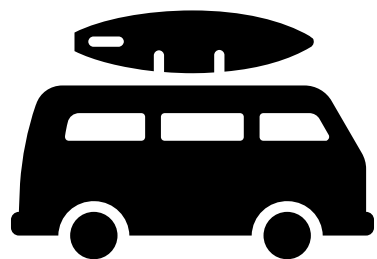
=

- ▶ Predodžba o turističkoj destinaciji
- ▶ Motiv za posjet određenoj turističkoj destinaciji

Obilježja turističkih motiva

Oblici turizma

- ▶ Odmorišni turizam
- ▶ Posebni oblici turizma

Posebni oblici turizma

zdravstveni

kulturni

lovni

ribolovni

naturizam

nautički

vjerski

ekoturizam

kongresni

poticajni

športsko-
rekreacijski

Nastajanje pojediniog oblika turizma

- ▶ Da bi nastao mora postojati dovoljna turistička potražnja koja održava određene motive za dolazak tuista te turističkih ponuda koja je svoje kapacitete prilagodila izraženim posebnih zahtjevima

VRSTE TURIZMA

- ▶ Raspoznavanje različitih vrsta turizma važno je zato što one mogu izazvati posve različita gospodarska i društvena djelovanja
- ▶ Kriteriji podjele mogu se vezati čak i za sezonsko obilježnje, heterogenost potražnje te za održivost

Duljina boravka

BORAVIŠNI

TURIZAM
KRAĆIH
BORAVAKA

Stupanj mobilnosti turista

STACIONALNI

MOBILNI

Zemlje stalnog boravišta

STALNI

DOMAĆI

Način organiziranja putovanja

INDIVIDUALNI

ORGANIZIRANI

Dob i obiteljski status

DJEČJI

OMLADINSKI

OBITELJSKI

UMIROVLJENIČKI

Obilježja turističkog prostora

PRIMORSKI

JEZERSKI

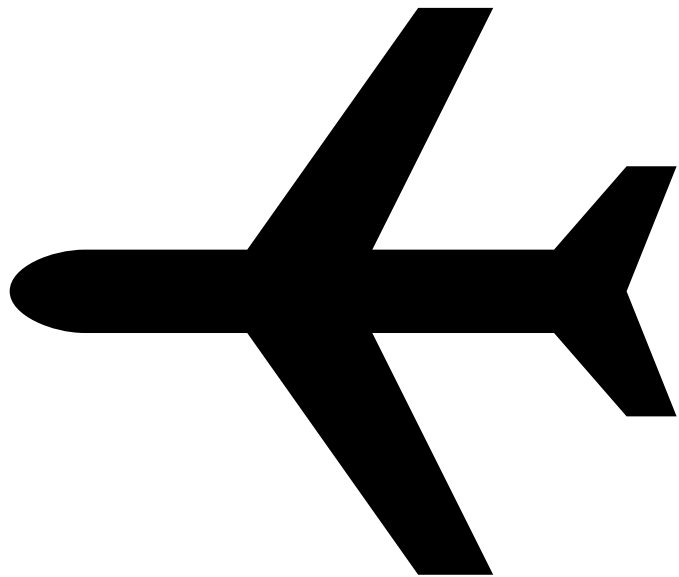
TERMALNO-
KUPALIŠNI

GRADSKI

SEOSKI

OSNOVNA OBILJEŽJA TURIZMA ▶ U HRVATSKOJ

Turizam u svijetu danas

turistička putovanja danas premašuju milijardu turističkih dolazaka u godini

važnost turizma za svjetsko gospodarstvo

svjetski turistički lideri

Najposjećenije zemlje i trend u turizmu

europske zemlje

najveći dio na sredozemlju, zapadna
te središnja i istočna europa

rast prihoda od turizma

gospodarska aktivnost koja u
svjetskim razmjerima može potaknut
razvoj, investicije i nova radna mjesta

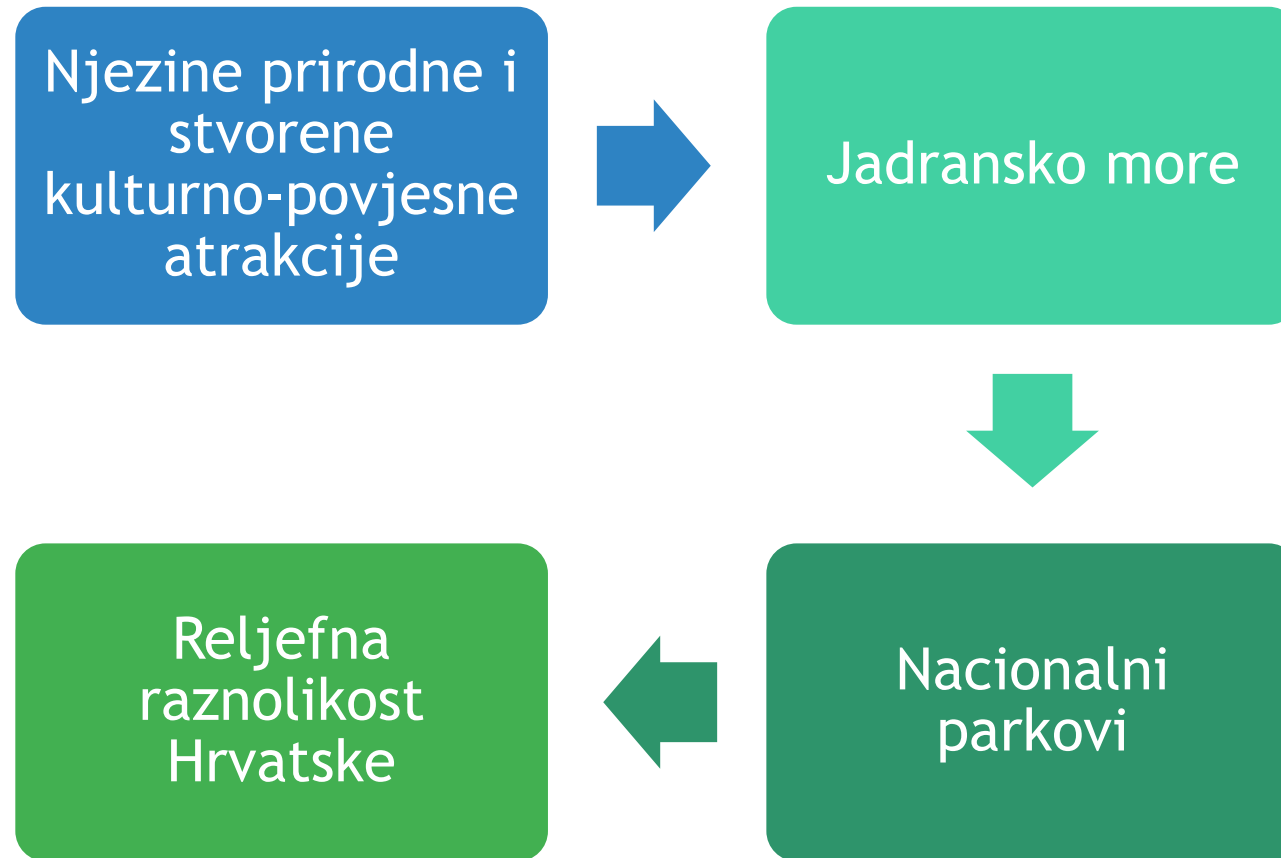
Hrvatski turizam u Europi i svijetu

- ▶ četrnaesta najpopularnija europska turistička destinacija
- ▶ dvadeset i treća najpopularnija turistička destinacija
- ▶ dominira ljetni odmorišni turizam
- ▶ peta po broju turističkih dolazaka i noćenja
- ▶ omiljetna destinacija za ljetni obiteljski odmor

Konkurentnost turizma

- ▶ zemlja može privući više turista od svojih konkurenata
- ▶ konkurentna po turističkoj infrastrukturi
- ▶ zaostaje po kvaliteti ljudskih potencijala

Osnovna ponuda turističke ponude Hrvatske

Poznati nacionalni parkovi

- ▶ NP Brijuni
- ▶ NP Kornati
- ▶ NP Krka
- ▶ NP Mljet
- ▶ NP Paklenica
- ▶ NP Plitvička jezera
- ▶ NP Risnjak
- ▶ NP Sjeverni Velebit

Oblici turizma u Hrvatskoj

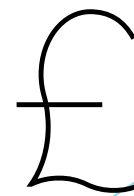
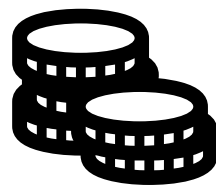
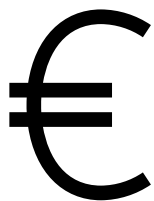
- ▶ Ekoturizam
- ▶ Ljetni odmorišni turizam
- ▶ Nautički turizam
- ▶ Kongresni turizam
- ▶ Kulturni turizam
- ▶ Zdravstveni turizam
- ▶ Sportsko-rekreacijski turizam

Osnovna obilježja turističke potražnje u Hrvatskoj

- ▶ Dominacija starih turista
- ▶ Dominiraju jednodnevni izleti
- ▶ Godišnje oko 60 milijuna noćenja
- ▶ Najviše noćenja na području Istre i Kvarnera

Potražnja turista u Hrvatskoj

- ▶ Novčani izdaci turista
- ▶ Potrošnja
- ▶ Strani turisti najviše troše na:
 - ▶ smještaj
 - ▶ Hranu i piće
 - ▶ Zabavu i kulturu
- ▶ Domaći turisti najviše troše na:
 - ▶ Zabavu i smještaj

Makroekonomska uloga turizma

- ▶ Nacionalno gospodarstvo
 - ▶ 5 sektora
 - ▶ 21 grana
 - ▶ Niz različitih djelatnosti
- ▶ Uključuje proizvodnju, razmjenu i potrošnju roba i usluga
- ▶ Specifičan spoj ili splet više različitih gospodarskih grana

Gospodarski učinci turizma u Hrvatskoj

- ▶ Predstavljaju povećanje proizvodnje, zaposlenosti i plaća
- ▶ Gospodarski učinci mogu biti:
 - ▶ Izravni ili direktni
 - ▶ Neizravni ili indirektni
 - ▶ inducirani

Mjerenje gospodarskih učinaka turizma u Hrvatskoj

- ▶ **Izravni** - satelitskim računom
- ▶ **Neizravni i inducirani** - posebnim metodama i modelima za ekonomsku analizu
- ▶ Mjerenje gospodarskih učinaka izrazito je složen i zahtjevan posao
- ▶ Investicijska aktivnost gospodarskih subjekata
- ▶ Plan turističkog razvoja
- ▶ Ciljevi i smjernice
- ▶ Lokalna zajednica i subjekti zaštite okoliša

Planiranje i razvoj turizma

- ▶ Ciljevi
- ▶ Izvršitelji pojedinih aktivnosti i sredstava
- ▶ Dugoročni kratkoročni planovi
- ▶ Mikrorazina i makrorazina
- ▶ Razvojni planovi

Sustav planiranja razvoja turizma i upravljanja njime u Hrvatskoj

Izvodi se sustavom

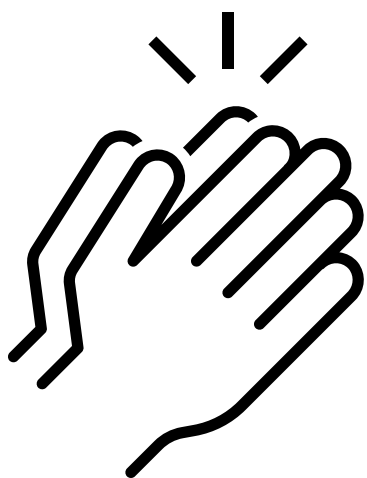
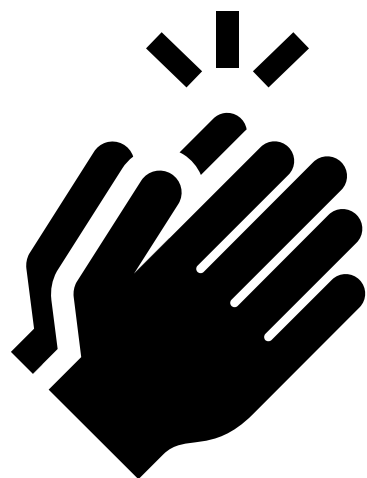
Ministarstvo
turizma
Republike
Hrvatske

Pravni
dokumenti

Promicanje
turizma u zemlji i
inozemstvu

Planiranje
razvoja turizma

Voditi računa o
prostornim i
urbanističkim
planovima

Hvala na pažnji!

- ▶ LITERATURA: Sanda Čorak, Vesna Mikačić, Željko Trezner, Ivan Kožić: osnove turizma, udžbenik u drugom razredu srednje strukovne škole za zanimanje ekonomist/ekonomistica. Školska knjiga, Zagreb, 2014.
- ▶ Prezentacija (otvoreni obrazovni sadržaj) je namijenjena učenicima i nastavnicima u zanimanju ekonomist, drugi razred